

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDÚMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

Szeptember 19.

Kossuth Lajos születésének napja!
E napon adta őt nekünk a Magyaroknak nagy Istene.

Hogy legyen tanítója, felvilágosítója az ő választott népének.

Hozzánk való kegyelmének kifogyhatatlan tárházából felruházta őt isteni adományával.

Hogy eszével felvilágosítsa, tanítsa az ő népét nyomorúságának megismerésére.

Hogy lángoló szavával tette buzditson miadnyájunkat, életnek erejét öntvén a betegekbe, hogy a vakok lássanak, a siketek halljanak, a némák megszólalhassanak, hogy sánták és bénák is felkeljenek a Haza megmentésére.

Hogy csüggedést soha nem ismerő nagy lelkével példát adjon a kitartó munkában, hogy fáradhatatlan tevékenységével széjjel szórjon minden akadályt, a mit az ármánykodó gonoszok a nemzeti haladásnak útjára gördítettek.

Hogy soha nem habozó, mindig kész, férfias elhatározással széjjel tépje a nemzetnek életét lojtogató rabláncokat.

Széjjel szakgatta a vastag pókhálót, melylyel egy megvéhenedt kormányzati rendszer a közügyek nyilvánosságára reáborított. Országgyűlési és Törvényhatósági Tudósításaival magyar közszellemet teremtett.

Az így felszántott termékeny talajba elvetette korszakos munkásságának magvait: a kort mozgató és az elkorhadt közállapotokat újjá teremtő eszméket, melyek a társadalmi, a közgazdasági, a politikai téren terebélyes fává növekedvén, ma már gyümölcseit élvezzük.

Hadsereget teremtett a semmiből, győzhetetlent, a nevtelen hőseknek a félisteneknek hadseregét, mely előtt porba hullott a zsarnokságnak rabzolgacsapata.

Nem a fegyvernek, hanem a hazaszeretetnek c-odákat mivelő ereje győzedelmeskedett általuk.

Két világrész nézte, látta és csodálta az egyenlőtlen harcot, melyben nem volt megalkuvás semmi áron, semmi feltételek mellett.

Győzni vagy elbukni lehetett eszünkön, de megalkudni nem, mert a győzelem az élet, az elbukásból lehet felmadár, de a megalkuvás maga a lemondás, a halál.

Martíromságával, hontalanságával megpecsételte életének fenséges igazságát, mely annál inkább ragyog, tündököl, mennél több idő forog le a mulandóságnak örülő kerekerein.

Az ő életének, tényeinek igazsága egy nemzetnek örök igazsagai.

Az általa megkezdett nagy munka befejezve nincs, sőt újra látjuk a vészterhes fellegeket, melyek a rombolás villámaival rejtik titokzatos méhükben.

1848-ban titkos aknamunkával támadták meg az újjá-zületett Magyarországnak a jogegyenlőséggel a közteherviseléssel a jobbagyság felszabadítása által a népnek millióval megerősített alkotmányát, a lelkiismeret és gondolat szabadságot, a sajtónak törvénnyel biztosított szabadságát ránk uszítva a velünk egy fedél alatt lakozó nemzetiségeket.

Ma szentesített törvényeknek világos megszégésével felosztatják az országgyűlést és ismételt elnapolással vetnek gancsot a nemzeti akarat érvényesítésének és látjuk a kormánynak nyílt szövethézését a törvényes rendnek fel-forgatóival.

A kormány figyelembe sem veszi az országgyűlés tiltakozását: sérelmet sérelemmel tetéz.

Füleinkbe zúgnak még az 1849 március 4-iki olmtúzi császári parancsnak ujabban Chlopyból elhangzott baljóslatu szavai!

Hova vezetnek mindezek?

Agyunknak minden gondolatával szívünknek minden dobbanásával kereszük fel e napon azt a kis Betlehemet, hol 103 esztendővel ezelőtt Magyarok Messiássa Kossuth Lajos! megpillantottad a nap világát.

Erőt, lelkesedést, kitartást, nem gyöngülő honszerelmet meritünk abból a csodás fényből, mely a kicsi Betlehemből kiindult dicsőséges pályafutásokat kísért.

Jöjjön reánk bármi, a Te nagy szellemed lesz velünk, tanácsadónk, erősítőnk, gyámolítónk maradsz időtlen idődig.

Dr. Varga Lajos.

A megoldás.

A mai helyzet tömkelegén keresztül halvány csillagként fénylik át az igazság, hogy a nemzeti követelések köntöse alatt tulajdonképpen a nemzet gazdasági érvényesüléséért folyik a küzdelem. Ma a küzdelem ki van vetkötve a maga lényegéből és csak a figyelmes kutató veheti észre, hogy tulajdonképpen a gazdasági kiszípolozás és lekötöttség ellen indult ez a nemzet a harcra.

Az évszázados keserűség ösztön-szerűen tört utat magának és a nemzet vérének mintegy öntudatlanul hevitette fel az a tudat, hogy összes jóléti törekvései kudarcot vallanak Ausztria kényuraskodó gazdasági igényei következtében. — A legjogosultabb és legmértányosabb létfontartási igényeinket lábbal tiporva látjuk és kereskedelmünk, valamint iparunk oly vezető egyének kezébe került, kik mélyen bele voltak temetkezve a theoretizálás és a meddő politizálás hinárjába. Hogy ez az út hová vezetett, azt előre kellett látnunk. Oda, hogy mi magunk lezorultunk belkereskedelmünk irányításáról, hogy beértük egy színleges iparfejlesztéssel, hogy fásult közönnyel néztük, mint szánt végig hátunkon a rabzolgatartó, Ausztria korbácsa. De azért ereinkben lüktetett a vér és csak egy intés, csak egy riadó kellett ahhoz, hogy ez a fásult nemzet lángot fogjon és azt kiáltja oda a hatalom irányítóinak: „Eddig és netovább!”

Valóságos tragikum a magyar közgazdasági életnek, hogy most állanak elő hatalmas és kidolgozott gazdasági programmal amikor a tervezők kezei meg vannak kötve a végrehajtás tekintetében. Miért nem állottak elő ilyen tervekkel akkor, mikor béke honolt az országban? Miért nem nyultak népjóléti és gazdasági reformokhoz akkor, mikor nyitva állott a megvalósítás útja? Akkor a kereskedelmi kormány valósággal alárendelt helyzetben volt és reformtervei, ha voltak is, teljesen háttérbe szorultak a többi kormányzati ág terméketlen, a mondva csinált reformterveivel szemben. Most végre van egy kereskedelemügyi miniszterünk, aki dolgozni akar, most van egy kereskedelmi államtitkárunk, a ki ezerszeres próbáját adta lucidus élelslátásának és alkotási képességének. De mit ér ez a helyzet, ha egészségtelen, tarthatatlan keretbe van beleszorítva a legnehezebb igyekezett? Mit ér az egyes tevékenysége, aki egymaga akar mocsaras helyen várat építeni?

Pedig mi azt mondjuk, hogy gaz-

dasági programra, magyarán gazdasági politikára szükség van, mivel ellenkező esetben az ugynevezett béke megint egy beteg korszaknak hajnalhasadása lesz. Nekünk teljesen közönyös, hogy ezt a programot ki tervezi és ki viszi keresztül, a fődolog, hogy komoly, becsületes munka legyen és megfeleljen a magyar nemzet gazdasági követelményeinek. Tisztán agrár-államok ma már csak az osztrák mesekönyvekben virágozhatnak, fejlődő magyar ipari és kereskedelmi állam kell, mely rendelkezék a működési szabadság és függetlenség minden attributumával, mely kenyeret és ipari munkaalalmat adjon a kivándorló népnek, mely megadja egy egészségesen fejlődő magyar kereskedelemnek alapját. Nem az általános választójog az első, az ipar és kereskedelem megteremtése adja csak meg majd a népnek azt a gazdasági érettséget, azt a jólétet és függetlenséget, mely az általános választói jog gyakorlásához okvetlenül szükséges.

Azért senki sem nézi aggódóbb szemmel az erők mérkőzését, mint a magyar ipar és kereskedelem, mely annyit tört és mégis annyit csalódott. Lélekzetvisszafojtva lesi, hogy a megoldás meghozza-e számára a gazdasági érvényesülés lehetőségét, avagy ismét csak a játéklabda szerepére lesz-e kárhoztatva, a melyet a játék után szépen félretesznek?

Mert, hogy mi lesz a béke ára, azt nem tudjuk; de jaj ennek az országnak, ha az ipari és kereskedelmi érvényesülés az alkuvási pontok között utolsó helyre kerül. Az a kérdés: végleges megoldást keresnek-e, avagy azon politikai modus vivendik egyikéhez nyulnak, a melyben a magyar politikai élet olyan gazdag, a melyek csak ideig

óráig hozhatják rendbe ezeket az ügyeket. Az utóbbi békéből nem kérünk! Mert minekünk, a kik eddig példás türelemmel vártunk, minekünk, akik eddig példás türelemmel vártunk, minekünk, a kik a legnagyobb áldozatot dobtuk a serpenyőbe, jogunk van követelni, hogy a békekötésnél a magyar gazdasági politika lobogóját becsülettel kibontsák.

Ez lobogó nem a mi anyagi érdekünk lobogója hanem, a magyar nemzeti fejlődése, az igazi nemzeti függetlenségé.

Nem tudjuk, hova vezet a küzdelem, de hogy csak ezen lobogó alatt, csak ezen jelben lehet igazi győzelmet aratni, az valljuk hazafias szívünk minden dobbanásával.

Ami érdekünk azonos az ország érdekével, a mi fejlődési életfeltételeink az ország, a nyemet fejlődési életfeltételei.

Azért nemcsak közgazdasági munkát, hanem hazafias missziót is végez az, a ki érvényesülésünkért tört lándzsát.

Ideje, hogy végre belássák azt, hogy nemcsak politikai, hanem közgazdasági világosságnak is kell derengeni ebben az országban.

A válság.

Szerdáig — úgy mondják — nem lesz semmi fordulat a politikában. Ez valószínű is, miből egyszersmind következik, hogy mindazok a kombinációk és találgatások, melyek eddig részint a személyekre, részint a programokra vonatkozólag felmerültek — semmisék.

A félhivatalos „Magyar Távirati Iroda” jelenti, hogy báró Fejérváry Géza miniszter elnök báró Skerlecz Iván miniszteri titkár

kiséretében ma Bécsbe utazott, hogy ő felsége valószínűleg még a mai nap folyamán kihallgatáson fogadjon. Itt a magyarázata annak, hogy miért nem lesz fordulat, vagy legalább is valamelyes lépés a válság megoldásában. Báró Fejérváry Géza ma vagy holnap fog beszámolni a helyzetről s minden valószínűség szerint előterjeszti azok névsorát, akiknek meghívását a kihallgatásra szükségesnek véli. Holnap vagy holnapután már hivatalosan is meg fog jelenni azok lajstroma, akik a legujabb fordulatban döntő tényezőként fognak szerepelni, akiknek ő felsége tanácsát fogja kikérni. Esetleg ezek közül valamelyik fog megbízatni a tárgyalások vezetésével s talán a kabinetalakítással is. A meghívandók között emlegetik ifj. gróf Zichy Jánost, gróf Zichy Aladárt, gróf Andrássy Gyulát, Kossuth Ferencet és báró Bánffy Dezsőt. Hogy a névsor mennyiben felel meg a valóságnak, azt báró Fejérváry Géza kihallgatása után kiadandó hivatalos jelentésből fogjuk megtudni.

A politikusok közül sokan nem tartózkodnak a fővárosban, a vezérek azonban csaknem teljes számban jelen vannak. Rájuk minden pereben szükség lehet vagy a vezérlőbizottságban, vagy a királyi meghívások következtében.

A klubok élete elég élénk és általános benyomásuk az, hogy a szabadelvű párt kivételével elég jó reményeket is táplálnak a fejlemények és a jövő esélyei iránt. Biznak benne, hogy Bécsben most már eléggé tisztá a helyzet képe, eléggé meggyőződhetek, hogy a kibontakozás felé csak egy ut vezet, az mely párhuzamosan halad a nemzet ki nyilvánított akaratával. Minden más, mellékes utakon való kísérletezés meddő s csak arra szolgálhat, hogy elmérgesítse még jobban a helyzetet. Hiszik ennél fogva, hogy a koalícióból való idegenkedés távol áll most már az udvartól és nem fog akadályokat gördíteni, hogy a nemzet többségé-

A regényhős.

Írta: Ádám Éva.

— Hogy ennyi áldozatot hoz az én kis Kláram: nem hittem volna! Szép magától kis aranyos, de mondja csak: nem fél, hogy valaki észreveszi?

— Ugyan! Maga tulságosan gyávanak tart! Azt hiszem különben, hogy minden asszonyból hős lesz, ha azért tesz vaiaimit: akit szeret.

— Persze... persze... hősök! De úgy mellékesen egy egértől is...

— Juj! Egér? Hát van itt egér? Láttott maga itt egeret?

— Ugyan... ugyan, de hogy is láttam! Szálljon le rögtön arról a székről, csak három ép lába van...

— Brr! Rendellen legénylakás! — Ha maga az én feleségem lehetne: sem legénylakás nem volna többé, sem rendellen. Nem házasodom meg soha! Aki életében igen sokat szeretett, az fél a házasságtól! Klárka, ha maga tudná, hogy gyűlölöm én néha az asszonyokat! Erkölesi undor fog el, ha eszembe jutnak.

— Maga ugyan szépen fogad: ezért csakugyan érdemes volt kockáztatnom az idejövételt.

— Ne haragudjék, édes. Csak őszinte vagyok. És ezzel különböztetem meg magát azoktól, akik érzéketlenné tettek. Azokat utálom. És hihetlen cinizmussal hazudom, hogy szeretem őket. Magával valahogy más-kép vagyok. Látja, ebben a percben szinte sajnálom, hogy miért jött el. Inkább úgy szeretem, mint a testvéretem, védeni, óvni szeretném a széltől is. Látom, hogy fájnak

a szavaim, jobban szeretné, ha szenvedélyes hazugságokat mondanék most; pedig higgye el édes, ez a csöndes, védő szeretet értéke sebb. Nem gondoltam, hogy egyszer megteszi ezt és hozzám jön. Ha öt perccel később jön: nem talál itthon. Maga olyan tiszta menedékhely volt a lelkemnek. Milyen kár, hogy idejött... Ne sirjon Klárka, édes, csakugyan örültség amiket beszélek! De ha maga a szép, leányos asszonyi lelkével megértené az én kifáradt lelkemet: nem haragudnék. Ugy-e nem?

— Olyan jó kedvvel jöttem... Szeretnék hazamenni...

— Hol van az ura, Klárka?

— Nem tudom. Sohase tudom, hogy ő hol jár. Délután mikor elment: azt mondta, ne várjam, később fog hazajönni.

— Persze... Higgye el Klárka, édes, én jobban ismerem a maga lelkét, mint saját maga. Maga nem szeret engem. Csak unatkozik otthon. Csak fiatal. Keresi a lelke a szeretet érzetét. Én biztosan tudom, hogy egyenlőség nines ebben a szeretetben, amely hozzám köti. Ha a lelkét elfoglalná az ura: maga engem meg sem látna. Asszonyléték...

— Jaj! Jenő, édes, mintha lépteket hallanék!

— Ne képzelődjék! Hozzám csak a barátaim járnak, azok pedig most valamennyien együtt vannak ott, ahol a maga ura is van és ahol nekem is lennem kellene e percben.

Alig mondja ki e szavakat a férfi, a közeledő léptek egyre jobban hallatszanak.

Hihetetlen gyorsasággal, az utolsó pillanatban, a félig nyitott ruhásszekrény ajtaján beugrik az asszony a szekrénybe s a

férfi az ajtót beljebb taszítja. Abban a percben lép be a házigazda barátja; aki nem más, mint az asszonyka férje. Végig dobja magát a pamlagon és cigarettára gyujtva, szól:

— Siess fiu! Ugy látszik, fölfordult a világ, hogy kötéllel kell fogni téged! A kompánia együtt van, várnak.

— Kérlek, nem mehetek. Közbejött akadály kényszerít Kérlek.

— Azt hiszed, hogy én elhiszem ezt? Rukkolj ki, mi a bajod?

— Az igazat megvalva: unom az átöltözködést, — szolt a férfi kinos nyugtalansággal.

— No várj, majd öt perc alatt fölöltöztetek én! Hol a ruhád?

— Ne bántsd! — kiáltott a férfi valami roppant erős és határozott hangon — Nem öltözöm!

— Hát te minek kiabálsz így? Egyáltalán nem erőltettek, ha nem akarsz: nem jössz. De több őszinteséget érdemelnék tőled. Szervusz!

— Szervusz Laci, ne haragudj rám; szavamra mondom, holnap valami magyarázatát adom viselkedésemnek.

A két férfi éppen kezét fogott bucsúzóul, mikor égszakadás, földindulás, dőrej, zórej, sikoltás hangzik a hátuk mögött és halálsápadtan, ruháját mellől görcsösen szorongatva nyögi az asszonyka:

— Jaj! Itt!... Itt!... Az egér!... Az egér!...

Félelmes, nehéz, fojtó csöndesség támadt e pillanatban a szobában. A kis szürke regényhős pedig nyugodtan szalad tovább, mintha neki semmi köze se lenne ahhoz, ami e jelenet után következik...

nek közvéleményét és akaratát kifejező szövetkezett pártok egyetemes állásfoglalása a gyakorlati politikai életben is érvényt szerezzen programjának.

Báró Fejérváry Bécsben.

Félhivatalosan jelentik: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma reggel 8 orakor báró Skerlecz Iván miniszteri titkár kíséretében Bécsbe utazott. Ő felsége volószínűleg még a mai nap folyamán kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt. — Másik félhivatalos forrás jelenti: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma reggel Bécsbe utazott. Tegnap este egy óra hosszat tartó minisztertanács volt.

Szombaton jeleztük volt, hogy a miniszterelnök még aznap este utazik Bécsbe. Az utazást tényleg így tervezték s csak az utolsó órákban halasztódott el, eddig még ismeretlen okokból.

Bécsből jelentik a M. T. I. nak:

Báró Fejérváry Géza miniszterelnököt, ki ma délután érkezett Bécsbe, ő felsége délután két orakor hosszabb külön kihallgatáson fogadta.

A baloldal.

A baloldal ismét szerephez jut. Vezérei a király elé járulnak ismét. talán szakasztottan úgy, abban a sorrendben, amint ez Március hónapjában esett meg. Andrássy Gyula grófot emlegetik elsőnek, mint aki mindenekelőtt királyi meghívó levelet kap. Utasításra szükség nincs, mert hiszen Andrássy Gyula gróf tájékozott vezérsai fölfogásáról, egyébként pedig élelente folyik a tanácskozás a Nemzeti Kaszinóban. Erdemben konferenciát csak akkor hívnak majd egybe, amikor a baloldali vezérek vissza térnek majd a bécsi Burgból és tájékozva lesznek a korona óhajairól közvetlen értesülés alapján. Csak ezután döntenek a vezérek békéről vagy további harorról, arról ugyanis, hogy azt a programot, amelyet Andrássy Gyula gróf ismételtén is képviselt a korona előtt fontartják-e a maga teljességében vagy sem. Mert ezen mulik a dolog, ettől függ, vajjon kibontakozunk-e vagy sem. Politikai körökben általában döntő súlyt jósolnak ennek a hétnek.

Az elnapolás.

Érdekes epizód játszódott le a képviselőház pénteki ülése előtt a miniszterelnöki szobában. Az ülés megnyitása előtt közvetlenül Semsey Boldizsár képviselő jelentkezett Fejérváry Géza bárónál Nagy Ferenc társaságában. Semsey a disszidensek, Nagy Ferenc az új disszidensek nevében jött. Mind a két politikus azt a kérést tolmácsolta, vajjon nem volna-e lehetséges, hogy a Ház ezáltal határozattal önmagát napolja ol. Fejérváry Géza báró ebbe nem egyezett bele, mert az elnapolásról a királyi kézirat már szobájában volt és így többé nem mellőzhette.

A kormány vád alá helyezése.

Annál a körülménynél fogva, hogy a király újból elnapolta az országgyűlést, a Ház nem emelhetette határozottá a Fejérváry-kormány ellen irányuló vádindítványt.

Polónyi Géza az indítványt bejegyezte ugyan az indítványkönyvbe és annak szövegét át is adta Justh Gyula elnöknek. A házszabályok rendelkezése szerint azonban az indítványkönyv csak minden szerdán és szombaton kerül felolvasásra s így — pénteken lévén — Polónyi bejegyeztet indítványa nem volt felolvasható.

A határozathozatal tehát arra az időre marad, amikor az országgyűlés ismét megnyílik. A házszabályok módot adnak rá, hogy október 10-én a Ház minden körülmények közt letárgyalhassa az indítványt s ha a Fejérváry kabinet akkor még hivatalban lesz, úgy ez meg is fog történni.

A Zeysig-ügy.

Halmai Elemér dr. letartóztatása.

A Zeysig Zigány-ügy krónikájának, ennek a szenzációhalmaznak krónikájában tegnap új eseménye volt, még pedig oly eseménye, — a mely kiválóan alkalmasnak bizonyul arra, hogy az ügy körül amugy is tapasztalt nagymérvű izgalmat a végsőig felszítsa. Halmai Elemér dr. t, a felségsértés sajtóvétségével terhelt, Zigány Árpád védőjét a rendőrség tegnap letartóztatta. Az ügynek ebben az irányban való terjedését azonban megakadályozta az ügyészség mai intézkedése, a melyel Halmaid szabadonbocsátotta.

A letartóztatás előzményei.

Halmai Elemér dr. letartóztatásának közvetlen előzménye ez volt: Tegnap, vasárnap délelőtt 9 óra tájbaa Halmai Elemér dr. a Hold utcában a vallás és közoktatástügyi miniszterium palotája előtt találkozott Bródy Samu dr. ügyvéddel, aki Fekete József társaságában volt.

Fekete József Halmai dr. előtt mindjárt a Zigány ügyre terelte a szót.

— Miért akarsz te engem ebbe a brosurá-ügybe belekeverni mindenáron? kérdezte Fekete dr. Halmaiktól, mire ez megjegyezte:

— Én mint Zigány védője mindent elkövetek védelem érdekében, ami ügyének tisztázására szolgál!

Erre Fekete rövid idő múlva ismét megszólalt:

— Arra csak emlékszel, hogy említetted előttem, hogy olvastad a röpirat kéziratát?

— Ezt most sem tagadom! jegyezte meg Halmai dr.

A beszélgetés utau elváltak.

Halmai és Fekete régi jó barátok akiket állandóan együtt lehet látni.

Halmai dr. a rendőrségen.

Halmaid délután egy orakor értesítette deiektívvel Bérey, hogy délután öt órára jelenjék meg a főkapitányságon. A mikor Halmai az idézésre megjelent, a rendőrtanácsos tudtára adta, hogy terheltként fogja kihallgatni. Főolvasata neki a vádat, a mely szerint Halmai felségsértésre való szövetkezésben részes bűntársa Zigáynak a kitől a röpirat kéziratát átvette s hosszabb ideig magánál tartotta. Halmai vitakozott a vád ellen. Abból, ugymond, hogy a rendőrség terheltként akarja őt kihallgatni, azt követelteti, hogy vagy meafélemlíteni és alaptalanul kompromittálni akarják a védelmet, vagy pedig meg akarják kerülni a törvénynek azt a tilalmát, hogy a védőügyvéd bizalmi állásában tudtára adott dolgokról ki nem hallgatható. S mivel ő a rendőrség ez eljárásban az egész ügyvédi karra nézve sérelmet lát, megtagadja a további vallomást s követeli, hogy a rendőrség azonnal értesítse a dologról az ügyvédi kamara ügyészét. Baracs Marcell dr. Bérey megtagadta a kivánságot s kijelentette Halmainak, hogy súlyos gyanuok alapján letartóztatja. Halmai erre újabb tiltakozás kapcsán Baracs Marcellt nevezte meg védőjének s követelte, hogy Baracsot ilyen minőségben hívassák a rendőrségre. Ezt a kivánságot teljesítette Bérey s Baracs Marcell este hét orakor megjelent a főkapitányságon. A rendőrtanácsos előtt beszélhetett Halmaival, a ki ekkor megismételte tiltakozását a vád és letartóztatás ellen. Baracs elvállalta a védelmet s kies-

közölte, hogy Halmaid holnap reggel a rendőrségről átvisérjék az ügyészségre, a hol maj szabadonbocsátását fogja kérni.

Halmaid az ügyészség szabadon bocsátotta.

Halmai Elemér dr.-t ma délelőtt tíz óra tájban átszállították a rendőrségtől az ügyészség fogházába. A királyi ügyészség a felvett jegyzőkönyvek alapján nyomban elkészítette indítványát.

A királyi ügyészség a felvett jegyzőkönyvek alapján büntetendő cselekmény hiányában megszüntette Halmai Elemér dr. ellen a további eljárást s elrendelte azonnal való szabadlábba helyezését.

Az ügyészi határozatot nyomban kihirdették Halmai Elemér dr. előtt, aki tizenegy óra után elhagyta a fogházat s hazament Kálmán utca 10. szám alatt levő lakására.

A sajtóiroda bezárása.

A rendőrfőkapitány ma a következő rendeletet adta ki: A rendőri sajtóiroda helyiségét más célra rendelem használni a következő okokból:

1. Egyes hírlapírók a főkapitánysági épület folyosóit megszállították, sőt engedély nélkül egy irodahelyiségbe is behatolva, onnan a szomszéd szobában toltba mondott hivatalos titkot képező távirat szövegét ellesték és azt azután lapjukban közzétették. Emiatt megújítottam az évek óta fennálló tilalmat, mely szerint a hírlaptudósítónak a rendőrségi folyosókon és hivatalos helyiségekben állandóan tartózkodni tilos. Az ezen tilalom miatt nálam megjelent rendőri tudósítók szónoka engem hatósági főnöki voltomban sértő módonan követelte a tilalom megszüntetését s e sértő modort e percig jóvá nem tették.

2. A rendőri tudósítók többsége e hó 15-én a sajtóiroda fekete táblájára kifüggesztette, hogy mindaddig, míg a fenti tilalmat vissza nem vonom, a sajtóirodát bojkotálni fogják. A felhívás azzal végződik hogy „gazember, aki ide belép”. Nem kívánok okot adni arra, hogy bármelyik kartársuk e terrorizmusnak áldozatul essék, közmevetésnek legyen társai között kitéve.

3. A sajtóirodát most már napok óta nem használják, a főkapitányságnak pedig szüksége van a helyiségre és azt üresen nem hagyhatja.

4. Mától kezdve intézkedtem, hogy a rendőri hírek könyomat után a rendőrség által sokszorosítottán napjában többször küldessenek meg a szerkesztőségeknek és így a bejárás szüksége elesett.

Rudnay Béla, s. k.

Hajdúvármegye.

Hajdu-Böszörmény ünnepe. Hajdu-Böszörmény 192 500 korona költséggel és 1.600.000 téglá ajándékozással új városházat épít, mely jövő év július 1-ére készül el. Az alapkövetétele vasárnap délelőtt volt. A református templomokban istentisztelet volt, majd tíz orakor városi diszkógyűlés, amelyen Somossy Béla polgármester előadván az új régi városháza építésének történetét, a város képviselője kivonult az építés helyére. Először a főgymnáziumi énekkar a Hymnuszt énekelte, ezután a polgármester letette az üveg- és bádogtartóba elhelyezett okmányokat. A polgármester beszéde után Szolnok György református, Lengyel Endre görög katolikus, Major Zoltán római katolikus lelkészek és Güncz Jakab rabbi mondtak imát és végül az énekkar a néppel együtt a Szózatot énekelte.

Gyujtogató villám. Nagy tűz pusztításáról ad hirt balmazújvárosi tudósítónk. Stern József odavaló nagybérli újkerti tanyáján pusztított a tűz. A visnyói dülőben levő gulyaállásába belesapott a villám és azt felgyújtotta. A 80 méter hosszú gulyaállás teljesen porráégett. A kár 4000 korona, de a biztosítás révén megtérül.

Nádudvariak kérelme az üzletvezetőséghez. A nádudvariak kérvényt nyújtottak be a debreceni üzletvezetőséghez, a Debrecen felől menő Nádudvart keresztül szelő gyorsvonat csatlakozási rendjének tárgyában. A Kaba-Nádudvar között közlekedő motorosnak ugyanis be kell várni Kabán a gyorsvonat beérkezését, hol amiatt másfél óra hosszat vesztegel. A nádudvariak arra való tekintettel, hogy a kabai állomáson nagyon ritka eset, ha egy-egy utas beszél a gyorsvonatba, kéri az üzletvezetőséget a motorossal való csatlakozás beszüntetésére.

Katonafogdosás. A toborzás egész Hajdumegye szerte folyik. Az öreg bakák mindenféle fufangokkal csábítják a legénynépet a gyöngyöletre. A legények azonban nem igen állanak kötelnek, mert az a hír terjedt el a falvakban, hogy aki ebben a törvénytelen időben áll be katonának, 12 esztendeig haza sem eresztik, hanem kiviszik őket Csehországba, vagy elviszik tengerésznek. Az önkéntes toborzás tehát nem fog sikerülni.

Szociálisták otthona. Hajduszoboszlón október 8-án lesz a Szociálista Otthon megalapítása. Ez alkalomból hír szerint több képviselő leutazik Szoboszlóra, kik között ott lesz Mezőfi Vilmos szociálista képviselő is.

H I R E K.

Nem eresztik haza a három évet kiszolgált, öreg katonákat.

Ezt mondotta a király, Fejérváry, Goluchovszky, Pittreihnak ma van a farsang napja. Lucifer és összes sátánjai örömnapot ülnek Hades birodalmában.

A pokolnak minden fajzata vigyorghat a magyar alkotmány sirja fölött. Ha eddig csak látszata volt a magyar alkotmánynak, most már az sines. Letaposták, megsemmisítették, lekopták. Leesett a hályog szemünk-ről, tisztán láttunk már mindent. Kezdődik a tragédia. Szüljetelek magyar anyák gyermeke, neveljétek fel önvéretekkal katonáknak. Dolgozatok szegény földmivelők, hogy arcotokról a verejték hulljon s aztán fizessetek adót, sokat. Arcotok verejtékéért gyermekeitek véreért kaptok — majd szabadságot, de ostyába, hogy meg ne árson. Kaptok majd törvényeket — a mit szentesített a magyar király — mesemondása.

Mert törvény és szabadság csak fidi-bus, aki csinálta, az gyujt rá vele legelőszőr pipára.

Hogy is mondja a szülei háztól a katonasorba kerülő gyerek, amikor az arany szabadságot ott hagyva magára veszi az osztrák mondurt.

Esküszöm stb.

Esküszik, hogy hű lesz királyához, hogy becsülettel fogja szolgálni hazáját, feláldozza vagyonát, életét, ha kell.

S mit kap érte?

Egyest, kurta vasat, kaszárnya fogságot, garnisont, arisomot, golyót.

Ezt teszi a magyar nép fia az ő imádvá

szeretett királyának, a haza atyjának, a legdrágább apostoli főnek.

S a király?

Hallgat a sátánok szavára, a pokolnak minden fajzatára az osztrák kamarillára s elrugja magát a hódolattal elébe tett rajongó szeretettel, de megfedkeznek saját esküjéről is amely azt tartalmazza, hogy népe boldogságáért áldozza fel az egész életét.

Hol az áldozat?

Egy rugás!

Nem eresztik haza a 3 éves katonákat.

Debrecen 1906. évi költségvetése. A költségvetést tegnap kezdte tárgyalni a jog és pénzügyi bizottság, melynek tagjai közül Körner Adolf elnöke mellett jelen voltak: Simonffy Imre, Márton Imre, dr. Tüdős János, ifj. Schwarz Vilmos, dr. Magoss György, dr. Tóby Elek, Roncsik Lajos. A bizottság az I—XV. címig tárgyalta le a költségvetést. A kiadási tételek közül addig igen lényegtelen összegeket írt le, a bevételi tételeket 6—8 ezer koronával emelte. A költségvetés még több ülést fog foglalkoztatni. Annyi már is megjósolható, hogy a pótdó nem igen lesz több 30 százaléknál.

Lengyel üdvözet. Ma hajnalban értek lengyel határra a lengyel vendégek. Kedves figyelemre vall az hogy a határállomásra sűrűn küldtek Debrecenbe, amelynek szövege a következő: Felejthetetlen emlékekkel és a Kossuth-nófiával ajkunkon robognak át a határon, Éljen Magyarország! Ma este érkeznek meg a Lembergbe a derék lengyelek.

Képviselők a Liga ellen. Az általános választói jog érdekében alakult országos Liga tagjai közé sok embert előzetes megkérdezésük nélkül vett föl a Liga vezetősége. Így több ellenzéki képviselő is ott találta nevét a Liga tagjai között. Újbban 32 ellenzéki képviselő nyílt levelet intézett a Ligához, tiltakozva az ellen, hogy az ő nevüket, akik a nemzet veszélyben forgó alkotmányának épségben való fentartásáért, a nemzeti követelésekért küzdenek, a Liga tagjai közé beiktassák. Az aláírók között szerepel hajdu és biharmegyei képviselő is.

Sajtóhiba. A lengyelek debreceni mulatozásáról írt közleményünkben a lakomán felköszöntőket tartott lengyelek nevei tévesen közöltük. Beszéltek Bálinski Lukaskiewicz és Sluskiwicz. A lengyelek közül hárman még itt maradtak és pár napig itt vendégeskednek családoknál. E helyet említjük meg azt is, hogy özvegy Gárdos Károlyné urasszony a bucsuzáskor nemzeti színű esztergort adott a lengyeleknek.

Berger Jenő teme ése. Városszerte impozáns mértékben nyilvánul meg a részvét Berger Jenő halála fölött. A gyászoló özvegyhez az ország minden részéből érkeznek a részvétáviratok és sorra járulnak a jóbarátok és ismerősök, hogy részvétüket kifejezzék. A temetés holnap délután fél 4 órakor lesz a pályaudvartól, amikor megérkezik oda a pesti vonattal a holttest. A gyászoló család külön gyászjelentést nem adott ki.

Terjed a hastifusz. Ma is 2 megbetegedést jelentettek be az orvosok. A hastifusz úgy látszik, nem hogy szűnne, de még egyre terjed.

Kérelem segély iránt. A homokkerti ref. egyesület tegnap kérelmet intézett Debrecen város tanácsához, hogy az egyesület könyvtárának alapja javára járuljon hozzá valami összeggel.

Hírek a közkórházból. Dr. Ujlassy József kir. tanácsos kórházi főorvos szabadságideje letelvé, tegnap ismét megkezdte működését a közkórházban. — Dr. Hutiray József tb. főorvos tegnap tette le a hivatali esküt Debrecen város tanácsa előtt. A közkórház orvosainak száma szaporodott, a mennyiben Dr. Wipphen Ernő segédorvos megkezdte működését.

Sikkasztó segédjegyző. Szomorú hírt tudatott a rendőrség ma Sz. S. debreceni származású fiatal ember édes atyjával, Sz. S. egyik szabolcs megyei községben volt segédjegyző, de visszaélt főnöke bizalmával és annak távollétében 200 korona körüli hivatalos pénzeket sikkasztott, most 24 órai szabadságot kért és megszökött. A megkároított jegyző tudatta szerencsétlen apával, aki szegény sorsu szabómester, hogy három napi halasztást ad az ügy rendezésére, ellenkezőleg megteszi a feljelentést. A kétségbeesett apa azonban oly szegény sorsu, hogy aligha képes rendezni a fia ügyét.

A pincérszakiskolába való beiratások e hó 20-án, szerdán d. u. 3—5 óráig a Burgondia u. 1 sz. a. levő városi ipariskolában, I. emelet, udvari III. terem tartatnak. Kérjük és figyelmeztetjük a tanoncotartó főnök urakat, hogy tanoncaikat nevezett időre elküldeni sziveskedjenek, mert a nem jelentkezők az I. fokú iparhatóságnál mint iskolamulasztók feljelentetnek. Az újonnan belépők iskolai és újraoltási bizonyítványaik, továbbá tanonszerződésüket kötelesek bemutatni. Az igazgatóság.

Lebunkóztott lovak. A tűzoltók utolsó 5 lovát is lebunkózták, mert kétségtelenül beigazolást nyert, hogy takonykórban szenved valamennyi. A tanács még az istálló is lebontatta és az újonnan berendezett 22 lo számára a mezőrendőrség udvarán épített istállót.

Magyarország új szigete. Északon elvesztettük nemrég a Halastót, s most azt a hírt kapjuk Titeltől, hogy délen meg nyertünk egy kis szigetet. Így tehát Magyarország egy darab földdel megnagyobbodott. Bács-Bodrogvármegye és Szerépvármegye határában, a Tisza torkolatának közelében egy Uroszev, másképpen Pein nevű sziget van, amely eddig a magyar telekkönyvbe is, meg a horvát-szlavon telekkönyvbe is föl van véve. A határ eligazítása dolgában az érdekelt vármegyék most bizottságot küldtek ki, amely Titelen tartott tanácskozásukon a szigetet Magyarország tulajdonának ítélte. A sziget igen értékes halász-állomás.

Kegyesrendiek generálisa Debrecenben. Adolfo Brattina, a kegyesrendiek római generálisa a fővárosba érkezett s Magyar Gábornak, a magyar piaristarend főnökének társaságában több látogatást tett a fővárosban. Az olasz rendfőnök a jövő héten Debrecenbe is ellátogat.

Elégett pénz. Megverte az átok azt a házasságot, hol a férj és feleség közt nincs még annyi bizalom sem, hogy amit közös munkával szereznek, azt meg is osszák egymással, hanem titokban lopják, csalják egymást és hol az egyik, hol a másik dugja el a pénzt. Egy ilyen esetet ír nekünk mihályfalvai tudósítónk: Kovács Józsefné a takaréktüzhely sütőjébe dugott ura elől körülbelül 165 koronát, mit az eladott gabonáért kaptak. Később tüzet rakott, a pénzt pedig a sütőben felejtette. Mikorra eszébe jutott, már elégett az egész, csak valami 5 korona ezüstpénz maradt meg.

Az aradi kivégzés utolsó szemtanuja. Aradról jelentik, hogy az 1849. október 6-iki megrendítően gyászos eseményeknek utolsó szemtanuja Hérolld Alajos meghalt.

Uj-Aradon 81 éves korában. A boldogult lelkészek, a katonák és püspökök kivül csupán negyed magával volt szemtanúja ama borzalmas mézszárlásnak, a mely Aradon végbement s a melynek a szabadságharc tizenhárom hőse esett áldozatul. — Herold mint fuvaros nézhetett végig közvetlen közelből azt a rettenetes mézszárlást, a mely örök gyászt borított a nemzet lelkére. Herold ugyszólván egész életét a Maros partján lévő vizimalmában töltötte. Vasárnap délelőtt temették nagy részvét: mellett. Vele sírba szállt az utolsója is azoknak, a ki szívébe zárta a haláltól eltorzult arcu félistenek képét és a ki a pillanat hatása alatt először tett esküt a megtorlásra.

— **Az idők jele.** Fülöp Béla kereskedő boltja elől a hatalmas sókockát akarta elvinni Török Sándor többször büntetett csavargó, de észrevették és lefűlelték. A rendőrségen azt vallotta, hogy azért lopott, mert *be akarja zárni magát.* Valóságos elragadtatással beszélt azután a börtönről, ahol olyan uri ellátásban részesült, ahol tiszta, kényelmes életet él.

— Minek nekem a szabadság, mikor nem vagyok dohányos? — mondta a börtönbe kívánczoló csavargó.

— **Megriasztott tolvajok.** Érmihály-felvárali jelelti tudósítónk, hogy Güick Benő ottani nagybérli tanyáján tegnap éjjel tolvajok jártak. A tolvajok a tengeri földre szekérral vonultak fel s nagyobb szabásu manipulációt akartak véghez vinni. Szerencsére a csász észrevette a zsákokkal felszerelt tolvajbandát felkeltette Frenkel ispánt, aki aztán villával és kapákkal felfegyverkezett eselődéssel megugrasztotta a tolvajbandát. Szekerük azonban lovastól együtt ott maradt.

— **Honvédelemleleplezés.** Uj Besenyő temesmegyei községben vasárnap délelőtt leplezték le a szabadságharcban ott elesett honvédek emlékére létesített emlékszobrot. Az emlék felállításának kezdeményezője Steiner Ferenc országgyűlési képviselő szintén részt vett az ünnepélyen. Este a község az öreg honvédeket megvendégelte.

— **Az éhenhalás előtt.** Az éhenhalás fenyegeti Spur Mórt 5 gyermekével. A szerencsétlen ember már évek óta munkaképtelen. A gyermekei közül a legnagyobb 13, a legkisebb 2 éves. A 7 tagu családnak betevő falatja sincsen, a Mester-utca 11. számú házban éheznek. A jólélkü emberek figyelmét felhívjuk reá.

— **Zeysig-sült.** Ez a jelenet az Angol Királynő vendéglő éttermében történt. A vendég odaszólt a szalvétás lovagnak:

— Kérek Zeysig sültet.

A pincér csak bámult és lógatta a szalvétáját.

— Nem értem kérem.

— Zeysig sültet kérek,

— Nem tudom mi az?

A vendég elszántan mondta:

— No, ha kitalálja, mit akarok enni, kap egy korona borralalót.

A pincér elment és néhány perc mulva boldogságtól elszélesült arccal hozott egy Zigánypecsenyét.

— **Az orfeum áldozata.** Szűcs Imre volt debreceni 3. honvédgyalogezredbeli hadnagyot a honvéd hadbíróság váltóhamisítás miatt három évi börtönre ítélte. — A tiszt orfeumi énekesnőre költötte a pénzt s ez a viszonya kergette a bünbe. Az ítélet közlése után nyomban összeült a tisztii becsületügyi választmány és Szűcs Imrét megfosztotta rangjától.

— **Elítélt vadoláh igazgató.** Kristóffy József belügyminiszter 1904 ben, még mint Szatmármegye főispánja, bemutatkozó körutijában Nagysomkút községet is meglátogatta. A szomszédfalvak oláh lakossága magyar nemzeti lobogó alatt vonult a főispán elé. Ekkor Buttyán Emil nevű ember azzal apostrofálta oláh „testvéreit“, hogy szégyeljék magukat a haszontalan emberek, a kik magyar zászlót hurcolnak és magyar ünnepeken vesznek részt. Aztán az egyik zászlót a kocsiról lehuzta, azt darabokra törte és szétszaggatta. A szatmárnémeti törvéyszék Hunyor Odön elnökletével, Várady Sándor dr. ügyész vád- és Schönpflug Jenő dr. védbeszéde után a vádlottat igazgató vétsége miatt két havi államfogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte.

x **A nyelviskola megnyitása.** Mr. M. Rose immáron berendezett nyelviskolájában (Széchenyi-utca 19.) a magán és osztályoktatások szombaton, folyó hó 16 án megkezdődtek. Az igazgatóság a helybeli tanintézetek növendékei (fiúk és leányok) számára 33 százalékos tandíjkezdvezményt biztosított. A téli tanfolyam tárgyai a német-, angol- és francia nyelv. Az oktatás reggel 8 órától este 10 óráig folyik s így alkalom nyílik bárkinek is a saját körülményeihez képest a nyelviskola tanításain részt vethetni. Beiratkozni még lehet naponta d. 11—1-ig és d. u. 5—6 óráig. Az intézet házon kívül is elvállal oktatást.

TÁVIRATOK.

Kossuth Békés-Csabán.

Békéscsaba, szeptember 19. Kossuth Ferenc az este ideérkezett a Kossuth-szobor leleplezésére. A fogadás igen lelkesült volt és az állomáson a fogadóbizottság üdvözölte Kossuthot, aki azután hosszú kocsisortól követve, száztagu bandérium által vezetve, bevonult a községbe. Kossuth a község háza dísztermébe ment, a hol Achim András képviselő fogadta. Az utcák ki vannak világítva. Kossuth este sétakocsizást tett a városban. Ma délelőtt történt meg a Kossuth szobor leleplezése nagy ünnepek közt.

Kossuth az uralkodónál.

Budapest, szeptember 19. A napokban első sorban gróf Andrássy Gyula kap meghívást a királyhoz azon az alapon, hogy a legutóbbi egyezkedés alkalmával őt bizta volt meg a szövekezett ellenzék gyűlése azzal, hogy az uralkodóval tárgyaljon. Vele Kossuth Ferenc is kap meghívást, aki állítólag az engedékenységre mutatott hajlandóságot a függetlenségek körében tett nyilatkozataival, melyekben többek közt ezeket mondta volna:

— Ma már az eszméknek nem dogmaszerű hirdetői vagyunk, hanem megvalósítói lehetünk. Most csak az a kérdés, hogy mennyit valósíthatunk meg egyelőre, az az igazi bölcsesség, megtalálni ezt a mértéket, amennyit akaraunk szabad, hogy megvalósítói legyünk az eszméknek. „n örködni fogok, hogy mihelyt a munkát azonnal meg lehet kezdeni, a munka azonnal meg is kezdődjék. Személyes vezetésem alatt nagy kockázatokba nem fogunk belemenni, hanem lassan fogunk haladni, *de mindig előre.*

Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy Kossuth Ferencet rá lehetne bírni a kormányalakítás elvállalására s valószínűnek tartják, hogy ily irányban is tesznek kísérletet, de a beavatottak tudják hogy, Kossuth csak akkor alakítana kormányt, ha a personal unió létre jönne.

Kilépések a szabadelpvüpartból.

Budapest, szeptember 19. Fodor Kálmán országos képviselő levelet intézett báró

Podmaniczky Frigyeshez, a szabadelpvü párt elnökéhez s e levélben tudatta, hogy a szabadelpvü pártból kilép. — Fodor Kálmán a nyitrai megyei galgóczi kerületet képviseli — s az idén választották meg első ízben néppárti jelölttel szemben. Alkalmassint ő is a néppárt tagjai közé lép. Legközelebb Neiszedler Károly Pozsony II-ik kerületének és Osztrólczy Miklós Brzónbányának képviselője szintén kilép a szabadelpvüpartból.

SZINHAZ.

— **Zilahyné bucsuja Aradtól, Zilahy Gyula** három évig volt az aradi színház igazgatója, most társulatával Debrecenbe jött. Szombaton lépett fel utoljára a „János Vitéz“ című szerepében Zilahyné S. Vilma aki ezt a szerepet oly sikerrel kreálta az aradi színpadon, hogy az ott vendégszerepelt Fedák Sári utána ugyanebben a szerepben nem tudott sikert elérni. A Királysínházban szintén fényes sikerrel játszott Zilahyné a „János Vitézben“ s a Beóthy-Fedáktól informált „zúri“ valószínűleg Fedák aradi kudarcát akarta visszafizetni, mikor Zilahyné János Vitézt nem mltá nyolta érdeme szerint. A bucsuzó primadonát utolsó fellépésekor éppen azért igen meleg és tüntetően zajos ovációban részesítette az aradi közönség, amelynek három évig dégelgetett kedvence volt.

Pénztárórák a színháznál. A színházi iroda ezúton is tudomásul adja, hogy a színházi pénztárórák d. a. 10—12 ig, d. u. 3—5 ig tartanak. — A bérlők kötelesek az előadás napjának déli 12 órájáig fenntartani, mert azontul azokat is eladja a pénztár.

Megérkezett a színész trupp. Tegnap délután végre rendes képet öltött a város. Megérkeztek a színészek, hogy passzok elevevéget, vidám, ragyogó életet leheljenek a hosszú nyári szünet folytán elernyedé városi életre. Zilahy igazgató csak ma hajnalban érkezett meg.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyenonő.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 99

— Volna idejök holnap reggel, vagy talán még ma, este, egy pár ól fát felválni?

— Szivesen, ha fejszét és fűrészelt adnak hozzá.

— Derék! Így tehát megtaláltam az én embereimet.

— És mi a mi emberünket.

— Nemde, te Muki a Bukfenc vagy?

— Szolgálatjára!

— És te nemde Wencel, a körme?

— Van szerencsém.

— Tehát ne taktóriázzunk! Ismertek Werdenberg elnököt?

— Mi minden házat ismerünk, a honnan valamit szerezni lehet.

— Jól van. Még ma az elnököt meg kell lopni.

— A menykőbe, az ugyan nehéz munka lesz...

— Nem olyan nehéz, a mint gondoltátok.

— Csak Falsenthal urtói ne kellene félni.

— Bármilyen hosszú karja legyen is, ez egyszer nem fog benneteket utólrni. Az elnökne szobalánya egyetért velünk.

— Ah, az előttünk mindenestre egy nagyhatalmasság.
 — Van-e jó hamis kulcsotok?
 — Valódi remekművek.
 — Csak egy szoba ajtaját kell kinyitni.
 — Hát a nagykapu s a házmester?
 — Azzal semmi közötök, a hátulsó ajtó nyitva lesz.
 — És aztán?
 — Az udvarban várni fognak reátok, s felvezetnek az elnökné lakására, az első emeletre.
 — S ott kell használnunk a tolvaj kulcsot?
 — Igen.
 — S mit kell ellopunk.
 — Csupán egy kis szekrényt, egy kis dobozt, a melyben az elnökné ékszereit és értékpapirjait tartja.
 — S mi az ördögöt csináljunk azzal?
 — Természetes, hogy az olyan fajta emberek, mint ti, nem adhatják el a gyémántokat.
 — Ön tehát valószínűleg orgazda, ki az ilyesmiken könnyebben tudhat?
 — Csalódtok, én nem vagyok orgazda, inkább talán egy szegény rablókapitány, ki gazdag embereket meglop, hogy a szegényeknek ajándékozzon.
 — Különös.
 — A kis szekrény zárva marad, s azt egy hölgy magánaszobájából egy másik hölgy magánaszobájába fogják belopni.
 — Halkattatok már valamit azon szép velencei nőről, ki a Freiongon a szegletházban lakik?
 — Valami Signora Camilla, ha nem csalódom?
 — Ott hasonlóképen a szobaleány fogad el benneteket, s ott ugyanazon feladatok lesz, csak hogy a helyeit, hogy elvinnétek, odavisztek valamit.
 — De mi hasznunk lesz mindebből?
 — E csomó bankjegy. Epen ezer forint.
 — Terítettél Ezer forint?
 A két rüpdök nagyot ugrott örömben.
 — Kétszáz forintot most adok át fogalóul, a nyolcszázat pedig a velencei nő szobaleánya adja át, ha oda a szekrényt elviszitek. — De legyetek óvatosak s ne felejtetek.
 — Némák leszünk, mint a hal.
 — Éjfél után egy órákor kezdetek a munkához.
 — Pontosan leszünk, s további megrendelést kérünk.
 — Ha szükségem lesz rátok, ismét rátok talállok.
 A két tolvaj karonfogva, büszkén, mint két gavallér távozott a ligetből.
 — Minő okos ember ez az Erlenstein ur, — mondá az ügyök, a mi magában maradt. — Ellenségeit épen mindig fejükön tudja találni. Ma a szép nagyné az urfiának találkat ad, melyet férje valószínűleg meg fog lenni, s talán már holnap az egész városban elterjed azon hír, hogy Hohenaur meglopta nagynénjét. No, nemsokára oda vitték őt, a hova akarjuk. Hja, a bankár ur veszedelmes ellenfél. Tíz körme messzire elér, s azt Taannenheim hadnagy is tapasztalni fogja. Ő hadnagy fog maradni mindaddig, míg legénye tábornagy nem lesz.
 Ugyarezen nap reggelén egy hordár a Werdenberg palotában két levelet kézbesített. — Az egyiket az elnöknének, a másikat férjének.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Áruforgalmunk Németországgal.
 Berlini főkonzultusunk jelentése szerint a monarchia áruforgalma a német birodalommal ismét emelkedést mutat. A német birodalom behozatala a monarchiából most is — mint az előző években — nagyobb volt, mint az oda irányuló kivitel. Bevitele monarchiából főképp mező- és erdőgazdasági terményekből és állatokból, ugyszintén bar-

naszénból áll. Jelentős beviteli cikk még: maláta, nyers ágytollak, kőryvek, térképek, zeneművek, len- stb. fonalak olajfestmények, rajzok, kőszén és sör. Németország viszont a monarchiába kivisz főképp kőszén, könyveket, térképeket, zeneműveket, gyapotot, gépeket, gyapjút, fényezett és festett kikészített bőröket stb. továbbá finom vasárut, gyapjufonalat, szarvasarhabőröket, pirszenet, nemes fémárut, stb. végre pedig gyapjút, vegyeszeti termékeket, szinnyomatu képeket, rézmetszeteket, durva vasárut és cinket. Irodalmi és műtárgyakat jelentősebb mennyiségekben hoz ugyan be a német birodalom a monarchiából, de ennél sokkal több az, amit a német birodalom ezekből a monarchiába kivisz.

Országos Magyar Kertészeti Egyesület vasárnap delelőtti tartotta meg huszonegyedik rendes közgyűlését. Emich Gusztáv elnök meggyitja után Kardos Árpád szerkesztő-titkár fölolvasta az évi jelentését. A közgyűlés a titkári jelentést, a zárószámadást és vegyonkimutatót és költségvetést elfogadta a fölmentvényt az elnökségnek és tiszti karnak megadta. Az egyesület elnöksége az idei programot is előterjesztette a közgyűlésnek, amelyben nagyobb működésre kért felhatalmazást. A tervezetek végleges elintézése után rendkívüli közgyűlésen tárgyalják az új szervezést. Végül választás volt. Elnök lett E. Emich Gusztáv, alelnökök lettek Matlekovich Sándor, dr. Szelvár Adolf, főtitkár Isemann Keresztély szerkesztő-titkár Kardos Árpád, ügyész Mihalovics Béla dr.

A szatmári baromfikiallítás. Szatmárról írják: Jóllehet a bejelentés utolsó határideje, szeptember 20-ika még nem járt le, a kiállítás sikere már eddig is biztosítottak tekinthető. A tyukok csoportjában erősen dominál természetesen a sárga, utána a fehér orpington, de nem hiányoznak a plymouth, langshan, kochinkina és disz tyukok sem. A ludak és kacskák csoportja is imponáns lesz s érdekesen fogja emelni a hatást az a körülmény, hogy a lud és kacsa udvarok a Kossuth-kerti tó szélén lesznek elhelyezve, tehát félig a vizen lesznek. Pulyka, gyöngytyuk és páva még kevés van, de remélhetőleg még ez is ki fog egészülni, úgy, amint az újabb bejelentések az eddig igen gyenge kiállítású hazai nyul és éneklőmadár csoport sikerét már biztosították. Az eszközök és különféle csoportja is változatos és tanulmányos lesz.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

1905. szept. 19.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar és orosz. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kgrammonfelüli súlyban) 142—143 fillérig. Fiala közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon kin felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 144—146 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 140—142 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 142—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 140—141 fillérig. A hizott sertés üzletirányzat csöndesebb.

Van szerencsém a m. t. vevőközönseget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kézfólokat, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól**bocsátom áruba.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönseég szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.**Szliács-Acélfürdő**

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismét, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, adí bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulási-állen, át szenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragasok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás érkezővezményről az első és utolsó szobában stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zélyom megye)

Nincs többé buzaüszög!**Numa Dupuy és Társa****magpacz-a**

használata mellett.

22 év óta nagy sikerrel használtatik a buzaüszög a kukorica korom és portüszög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm. hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utáztatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: **Kontsek Géza, Máyer Jenő és Komlóssy Lajos urak** üzletében.**Numa Dupuy és Társa**

Bécs, VI. Windmühlgasse 33.

Erzsébet

sorsjegyeknek a november 1-i húzáshoz való eladására

ügynökökmagus jutalék mellett azonnal felvételtnek. Kétheti eredményes működés után fix-fizetést is adunk. — **Neumann és Raab bank és váltó üzlete Budapest Andrássy ut. 50.**

Hirdetések művészi illusztrálás, szövegeztése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljes díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁROSHÁZA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Jelzalogkölcsonők

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadják jelzalogul. Levélbeli megkereséseket továbbit. Oesteröpaische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegek

igen szép mintákban, melyek 3 frt. 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajtól

tetemesen leszállítva.

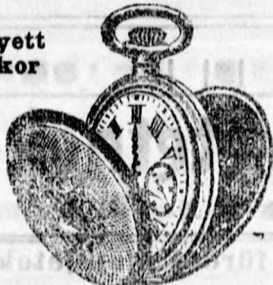
Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél

DEBRECEN.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor

Pompás metronir-floria-ezüst óra. 3 erős fedéllel nagy borítékkal, gazdagon véve, pompásan jár, 3 évi jót állás mellett, utánvételt csakis 7 korona.

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnsir. 36/72.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

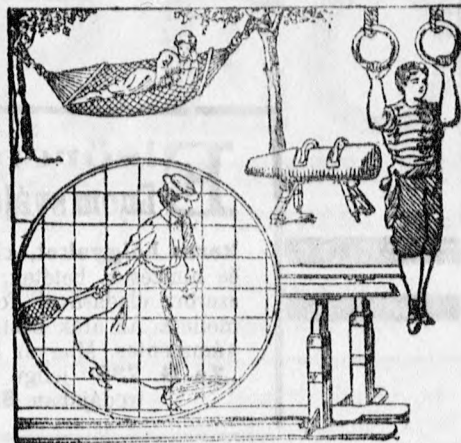
női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Utcai lapelárusítók

felvételenek

e lap kiadóhivatalában.

Alapított 1878. Telefon 15-58.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőlátó, tekejáték, zsák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltaz. 12.

(Káspont városi épülete) a Károly-utcaval szemben.

Képes árjegyzék kívánatra legyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A legfinomabb

Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország fűtvonalain.

A szám-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

BALATONFÜRED

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirde és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyferrások, juhsavó-, tej- és szőlőkra. — Masszáz. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatonfűredi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvény, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmak, rekedtség, vérképesség, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és ideghálótalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, naponta színelőadások, hetenkint tánemulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokház. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vess prémótól bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: Dr. Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. Lingi Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványvizet, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: Edeskaty L., udvari ásványvizszállító Budapesten. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelősnél, Szemeray Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levegőbeli tudakozásokra pontosan válaszolnak, ha a szükséges bélyeg beklődik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**„Debrecen“
telefon száma
412.**

Tüdőbajosoknak.
serofthulásoknak kitünő receptet ad kölcsön Tor-dáról özv. Horvát Károlyné, Válaszbélyeg.

**Gyönyörű uszkar
kutya eladó.** Felvilá-gosítással szolgálunk Tiszénháromváros utca 7 szám alatt.

Utazók.
fix fizetés és magas ju-talékkal nagy részvény-társaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelli-gens, jó megjelenésű urak küldjék referenti-ákkal ellátott ajánlatait „K.R.” jelige alatt Debr. poste restante.

Virágnak
való selyem papir min-den féle színben nagy-választékban kapható Múrcio-telep 20 sz. alatt.

Kiadó
A vámospéresi határ-ban a csere alatt 25 hold lakóház és istálló-val állott birtok f. év október 1-től. Tudako-zó: J. Széchenyi-utca 6 szám alatt.

Sirkoszoruból állandó
nagyraktár a „Polgári” temetkezési intézetben Csapó-u. 28.

Kis birtok

56 magyar hold élő és holt szereléssel családi ügy miatt eladó.

Azonnal át vehető.

Van két hold szőlő szép természettel, két hold gyümölcsös, tíz hold erdő. János jószág, lovak, hintó lovagió szerszám stb. Ugyanott 1500 holdas birtok is eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Gyönyörű ujdonságok érkeztek!

- Costume-szövetek**
- Női ruhaszövetek**
- Bluz-Szövetek**
- Ruha-és Bluz-selymek**
- Francia-Flanellek**
- és
- Barchentekben,**

Bosznay J. és Társa

nőidivat áruházában
DEBRECEN, Kossuth-u. 5.

Mintagyjteményünk a n. e. közönség rendeltetésére állanak.

Mintagyjteményünk a n. e. közönség rendeltetésére állanak.

A vagyleg megvizsgált, amellet hatóságilag az arczbőrré ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

Itávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellen etlen arczszőrt gyökereztől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üde-séget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendelések dísröketlen utánvét mellet eszközöl

Scmidék I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

**Elsőrendű gyár
Enom svájci himzések eladására**

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkezdők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájában Szt-Gallen, Schweiz.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyó-gyászok által mint kitünő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaüestről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Hirdetések felvétetnek

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a ten-ger színe felett. Posta, távirida és yasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 6 cs. és kir. Felsőge Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermekek játszó-helyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyó-nyörű fenyveserdő.

Országos hírű modern hidegvis-gyógyintézet! három ásványvis-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápból) Ivókura: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Pormentes, ózonduz hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyen-geségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanág és tehet-lenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek meg-betegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

ORVOSOK: Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdő-igazgatóság Bártfafürdő.